

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik; tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine yönelik programlardan oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Üniversite: İstanbul Teknik Üniversitesini,
- b) Senato: İstanbul Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- c) Rektör: İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- ç) Enstitü: İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- d) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarını,
- e) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları, enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- f) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitü için tanımlanan enstitü anabilim/anasanat dalını,
- g) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlandığı şekilde belirlenen başkanı,
- ğ) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Akademik Kurulu: Enstitü anabilim ya da anasanat dalının, lisansüstü düzeyde ders veren ve/veya tez yöneten, tam zamanlı öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- h) Öğretim: Bu Yönetmelikte belirtilen tüm eğitim öğretim etkinliklerini,

- ı) Akademik Yarıyıl:** Senato tarafından kabul edilen bir akademik takvim yarıyılını,
- ı) Program:** Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta ön yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarını,
- j) Lisansüstü İkinci Öğretim Programı:** Mesai saatleri dışında yapılan, ücreti Üniversite tarafından belirlenen öğretim programını,
- k) Tez:** Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,
- l) Kredi:** Kredili bir lisansüstü dersinin yarıyıl kredi değeri; bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması ya da laboratuvar saatinin yarısının toplamını,
- m) Program Akademik Kurulu:** Aynı enstitü anabilim/anasanat dalında birden çok program olduğu durumlarda her program için kurulan kurulu,
- n) Program Yürütme Kurulu:** Üç veya beş kişiden oluşan ve üç yıl süreyle görev yapmak üzere kurulan, ilgili lisansüstü programın yürütülmesinden sorumlu olan kurulu,
- o) Program Koordinatörü:** Program akademik kuruluna ve yürütme kuruluna başkanlık eden öğretim üyesini,
- ö) Danışman:** Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez (yüksek lisans tezi, doktora tezi, sanatta yeterlik tezi ve uygulaması) çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim elemanını,
- p) Eş Danışman:** Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,
- r) Öğrenci Kabul Komisyonu:** Her akademik yarıyıl öncesi program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulu kararıyla onaylanan Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen en az üç asıl ve iki yedek öğretim üyesi ve/veya öğretim görevlisinden oluşan komisyonu,
- s) Doktora Yeterlik/Sanatta Ön Yeterlik Komitesi:** Program yürütme kurulunun önerisi enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kurulan, üç yıl süreyle görev yapan, Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen beş üyeden oluşan ve yeterlik/ön yeterlik sınavlarını düzenleyen ve yürüten komiteyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar ve Eğitim-Öğretim

Lisansüstü programların kapsamı ve süresi

MADDE 5 –(1) Lisansüstü öğretim; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır. Bunlardan;

- a) Yüksek Lisans Programı;** en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması ya da buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları dört yarıyıl süreli öğretim, bilimsel araştırma, sanatsal tez ve uygulama etkinliklerini kapsar. Yüksek lisans programları tezli, tezsiz veya seçime bağlı tezli olabilir. Bir yüksek lisans programında bu seçeneklerden hangisinin uygulanacağına ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve enstitü yönetim kurulunun uygun görüşleri ve Senatonun onayı ile karar verilir. Yüksek lisans programlarından olan ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı ise; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması ya da buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları üç yarıyıl/dönem

süren öğretim, araştırma, sanatsal çalışma ve uygulama etkinliklerini kapsar.

b) Doktora Programı; yüksek lisansa dayalı sekiz, lisansa dayalı on yarıyıllık öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşan, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneğini kazandırmayı amaçlar.

c) Sanatta Yeterlik Programı; yüksek lisansa dayalı sekiz yarıyıllık, lisansa dayalı on yarıyıllık öğretim, ön yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tez ve sanatta yeterlik uygulamasından oluşan, öğrenciye bağımsız araştırma yapmayı, yeni sentezlere ulaşarak özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise ileri bir uygulama yeteneğini ve yaratıcılığı geliştirmeyi amaçlar.

Öğretim programlarının açılması

MADDE 6 –(1) Lisansüstü programlar, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde belirtildiği gibi enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşırlar. Ancak Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile bir enstitü anabilim/anasanat dalında, o enstitü anabilim/anasanat dalından değişik adlar taşıyan lisansüstü programlar da açılabilir.

(2) Lisansüstü programlar, yurtiçi ve yurtdışı entegre lisansüstü programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların Senato tarafından hazırlanan uygulama usul ve esasları, Yükseköğretim Kurulunun onayına sunulur.

Öğretim dili

MADDE 7 –(1) Lisansüstü öğretimi Türkçe-İngilizce veya İngilizce dillerinde yapılır. Türkçe-İngilizce yürütülen programlarda öğrenciler, mezuniyet için gerekli toplam kredilerinin en az %30'unu İngilizce verilen derslerden almak zorundadırlar. Değişim programları çerçevesinde, eşdeğerliliği kabul edilen ancak farklı yabancı dilde alınan dersler İngilizce ders kapsamında değerlendirilir.

Enstitü anabilim/anasanat dalı stratejik planları

MADDE 8 –(1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu; kısa, orta ve uzun vadeli lisansüstü eğitim, politika ve stratejilerini ve buna bağlı olarak programlarını esas alan birer stratejik plan hazırlar. Bu planlar, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile yürürlüğe girer.

Lisansüstü programların yürütülmesi

MADDE 9 –(1) Lisansüstü programları program yürütme kurullarınca yürütülür. Bu konu ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü, Kayıt, Derslerin Açılması, Ölçme, Değerlendirme ve İzin

Lisansüstü programlarının kontenjanları ve başvuru koşulları

MADDE 10 –(1) Öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlar, kontenjanlar, başvuru koşulları ve lisansüstü programlarına kabul için adaylarda aranacak nitelikler program türüne bağlı olmak üzere, Senato esasları ile belirlenir.

Bilimsel hazırlık programlarına öğrenci kabulü

MADDE 11 –(1) Yüksek lisans ve doktora programlarında nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla;

- a) Lisans derecesi başvurdukları yüksek lisans programından farklı alanlarda olan adaylar,
- b) Lisans derecesi Üniversite dışındaki yüksek öğretim kurumlarından olan yüksek lisans programı adayları,
- c) Lisans veya yüksek lisans derecesi Üniversite dışındaki yüksek öğretim kurumlarından olan doktora programı adayları,
- ç) Lisans veya yüksek lisans derecesi başvurdukları doktora programından farklı alanda olan adaylar için, Senato esasları çerçevesinde bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Bir yüksek öğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato esasları ile belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 13 –(1) Üniversitedeki veya başka bir yükseköğretim kurumundaki lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış öğrenci, Senato esasları çerçevesinde yatay geçiş yoluyla Üniversitenin lisansüstü programlarına kabul edilebilir.

Yabancı uyruklu adayların kabulü

MADDE 14 –(1) Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları, ilgili program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 15 –(1) Üniversitede başvurdukları lisansüstü programlarda öğrenim yapma hakkı elde eden adaylar kayıtlarını, akademik takvimde belirlenen süre içinde Senato esaslarında belirlenen koşullara göre yaptırırlar.

(2) Lisansüstü öğrencileri her yarıyıl başında, Senato esaslarında belirlenen koşullara göre kayıtlarını yenilerler.

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 16 –(1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim elemanları; program yürütme kurulu tarafından belirlenerek, enstitü anabilim/anasanat dalına sunulur, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, ilgili idari birimin onayı ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir.

(2) Öğrencilerin danışmanları tarafından açılan ve tez çalışmasına yönelik olan uzmanlık alan dersleri de aynı yöntemle, ancak kredisiz olarak açılır. Uzmanlık alan derslerinin ders yükü, Senato esaslarıyla belirlenir. Öğrenci, tez çalışmasına kayıt yaptırdığı dönem başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına ve danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Uzmanlık alan dersleri tez çalışması süresince devam eder. Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan dersleri ilk danışman tarafından açılır.

(3) Lisansüstü düzeydeki dersler, ilke olarak öğretim üyeleri tarafından verilir. Program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktoralı öğretim görevlilerine ve sanatçı öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verilebilir. Gerekli görüldüğünde enstitü yönetim kurulunun önerisi ile yukarıdaki koşullarla Üniversite dışından da görevlendirme yapılabilir.

Ölçme ve değerlendirme

MADDE 17 –(1) Lisansüstü programların ölçme ve değerlendirilmesinin amacı; programlar için belirlenmiş olan hedeflerin gerçekleşme düzeylerini tespit ederek sisteme geri besleme yapmak, kalitenin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır.

(2) Programların ölçme ve değerlendirmesi, her program için Senato esaslarında belirtilen koşullar çerçevesinde yapılır.

İzin

MADDE 18 –(1) Lisansüstü eğitiminde verilebilecek izinler ile ilgili hususlar Senato esasları ile belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 19 –(1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama, kullanma ve üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam sekiz adet dersten az olmamak kaydıyla en az 24 kredilik dersler ile kredisiz dersler, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Sanatla ilgili programlarda ayrıca uygulama çalışması da aranır.

Danışman atanması

MADDE 20 –(1) Tezli yüksek lisans programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve görevlileri ve bu öğretim elemanlarının çalışma konuları Senato esasları çerçevesinde enstitüler tarafından ilan edilir.

(2) Tezli yüksek lisans programında her öğrenci en geç birinci yarıyılın bitimine bir ay kala tez konusunu ve danışmanını belirten bir dilekçeyi program yürütme kuruluna sunar. Program yürütme kurulu her öğrenci için bir tez konusu ve danışmanı en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye iletmek üzere enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının bilgisine sunar. Danışman atanması, ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda ikinci bir danışman eş danışman olarak atanabilir.

(3) Danışman veya danışmanlar Üniversitede görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilir. Program yürütme kurulunun önerisi ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile doktoralı öğretim görevlileri de danışman olarak atanabilir. Danışmanın önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlar da eş danışman olarak atanabilir.

(4) Danışman veya tez konusu değişikliği öğrencinin ve/veya danışmanın program yürütme kuruluna yazılı başvurusu, danışmanın, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile gerçekleşir. Danışman değişikliğinde yeni danışmanın onayı da aranır.

(5) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanıncaya kadar ilgili program yürütme kurulu tarafından, daha sonra danışman tarafından yürütülür.

Ders yükü

MADDE 21 –(1) Öğrenci üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına ve danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Zorunlu ders kredilerini başarıyla tamamlayan öğrenciler daha önce de tez kaydı yaptırabilirler.

(2) Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer dersinin düzenlenişi ve verilmesi Senato esasları ile belirlenir.

(3) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders seçebilir. Ayrıca danışmanının ve program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan, izlenen programla ilgili lisansüstü derslerinden en çok iki seçmeli ders alabilir. Diğer yüksek öğrenim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Bu derslerde başarı notu en az 'BB' olmalıdır.

Süre

MADDE 22 –(1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Bu süre sonunda mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olmalı, seminer dersi ve tez çalışması başarıyla tamamlanmalıdır.

(2) Derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarı ile tamamlamış ve ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(3) Öğrencinin birinci ve ikinci yarıyılların her birinde en az altı kredilik ders alması zorunludur. Ağırlıklı genel not ortalaması ikinci yarıyıl sonunda 2.50'den az olan öğrenci uyarılır, üçüncü yarıyıl sonunda ortalaması 2.75'ten az olan öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Dört yarıyıllık süre sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarı ile tamamlayan ancak tez çalışmasını tamamlayamayan öğrenciye, danışmanının önerisi, program yürütme kurulunun olumlu görüşü, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile her defasında bir yarıyıl olmak üzere en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir.

(5) Öğrenim süresi içinde üst üste veya aralıklı olarak iki yarıyıl kayıt yenilemeyen öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans tezi ve sonuçlanması

MADDE 23 –(1) Öğrenci, Senato tarafından belirlenen yazma kurallarına uygun biçimde yazıldığı danışmanınca onaylanan tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı ve program yürütme kurulundan oluşan bir komisyon tarafından önerilir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda eş danışman jüri üyesi olamaz. Jürinin beş kişiden oluşması durumunda; en fazla bir jüri üyesi yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan ilgili konuda doktora/sanatta yeterlik ünvanına sahip uzmanlardan seçilebilir.

(3) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-yanıt bölümünden oluşur. Tez

savunması herkese açık olup, öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye en fazla üç ay süre verilir. Öğrenci bu süre sonunda düzeltilmiş tezini enstitüye teslim eder ve aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans diploması

MADDE 24 –(1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, Senatonun belirlediği tez yazma kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş üç kopya yüksek lisans tezini ve tezin iki elektronik kopyasını sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte ilgili enstitüye teslim eder. Bir ay içinde tezini teslim etmeyen öğrenci, geçerli mazeretini bildiren bir dilekçe ile enstitü müdürlüğüne başvurarak en çok bir ay süre talep edebilir. Bu süre sonunda da tezini teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(2) Mezuniyetine enstitü yönetim kurulunda karar verilen öğrenciye Senatonun uygun gördüğü yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 25 –(1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Bu program toplam 36 krediden az olmamak koşulu ile en az oniki adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Tezsiz yüksek lisans programı birinci ve ikinci öğretimde uygulanabilir.

Danışman atanması

MADDE 26 –(1) Tezsiz yüksek lisans programında her öğrenci için ders seçimi ve dönem projesinin yürütülmesi için Üniversitede görev yapan öğretim üyeleri arasından bir danışman atanır. Program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile doktoralı öğretim görevlileri de danışman olarak atanabilir.

Birinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı, ders yükleri ve süre

MADDE 27 –(1) Birinci öğretimdeki tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Derslerini ve dönem projesini başarı ile tamamlamış ve ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Öğrencinin birinci ve ikinci yarıyılların her birinde en az dokuz kredilik ders alması zorunludur. Dönem projesi dersi kredisiz olup, program yürütme kurulunun belirlediği ölçütlere göre başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci dönem projesinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda proje raporunu teslim etmek zorundadır.

(3) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders seçebilir. Ayrıca danışmanının ve program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının

uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan, izlenen programla ilgili lisansüstü derslerden en çok iki seçmeli ders alabilir. Diğer yüksek öğrenim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Bu derslerde başarı notu en az 'BB' olmalıdır.

(4) Derslerini başarı ile tamamlamış, dönem projesi dersini başarmış ve ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan öğrenciler dört yarıyılık süreden daha önce mezun olabilirler.

(5) Mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olmalı ve dönem projesi dersi başarıyla tamamlanmalıdır. Ağırlıklı genel not ortalaması İkinci yarıyıl sonunda 2.50'den, üçüncü yarıyıl sonunda 2.75'ten az olan öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(6) Dört yarıyılık normal süreyi dolduran, ancak derslerini ve/veya dönem projesini tamamlayamadığı için başarısız olan bir öğrenciye; danışmanının önerisi, program yürütme kurulunun olumlu görüşü, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile her defasında bir yarıyıl olmak üzere en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir. Bu ek süre sonunda da mezuniyet durumuna gelemeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(7) Öğrenim süresi içinde üst üste veya aralıklı olarak iki yarıyıl kayıt yenilemeyen öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

İkinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 28 –(1) İkinci öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans öğretimi yürütülebilir. Programı tamamlama süresi üç yarıyıl/dönemdir. Program yürütme kurulu, programı bir takvim yılına sığdıracak şekilde üç dönem olarak düzenleyebilir. Bu durumda bir dönemin süresi akademik yarıyıl süresinden kısa olabilir. Ancak bir dönemdeki bir dersin toplam kredi saati akademik yarıyıldaki bir dersin toplam kredi saatine eşdeğer olacak şekilde belirlenir.

(2) Öğrencinin, birinci ve ikinci yarıyılların/dönemlerin her birinde en az dokuz kredilik ders alması zorunludur. Dönem projesi dersi kredisiz olup, program yürütme kurulunun belirlediği ölçütlere göre başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci projenin alındığı dönemde projeye kayıt yaptırmak ve dönem sonunda proje raporunu teslim etmek zorundadır.

(3) Mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olmalı ve dönem projesi dersi başarıyla tamamlanmalıdır.

(4) Üç yarıyıl/dönem sonunda ağırlıklı genel not ortalaması 2.50'nin altında olan ve/veya üst üste veya aralıklı olarak iki yarıyıl/dönem kayıt yenilemeyen öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Üç yarıyıl/dönem sonunda derslerinde ve/veya dönem projesinde başarısız olan bir öğrenciye, ağırlıklı genel not ortalaması en az 2.50 olmak koşuluyla danışmanının önerisi, program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en çok üç yarıyıl/üç dönem ek süre verilebilir. Bu süre sonunda mezuniyet koşullarını sağlamayan öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans diploması

MADDE 29 –(1) Derslerini ve dönem projesini başarı ile tamamlayan öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulunda karar verilir.

(2) Mezuniyetine karar verilen öğrenciye Senatonun uygun gördüğü yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

Öğrenimin tezli veya tezsiz sürdürülebilme koşulları ve hükümleri

MADDE 30 –(1) Öğrencinin öğrenimini tezli veya tezsiz sürdürebilme koşulları program yürütme kurulu tarafından belirlenir.

(2) Tez çalışması yapan öğrencilere, bu Yönetmeliğin tezli yüksek lisans programı hükümleri; tez çalışması yapmayanlara ise tezsiz yüksek lisans programı hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 31 –(1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışmaları sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 24 krediden az olmamak koşuluyla en az sekiz adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenciler için ise toplam 45 krediden az olmamak koşuluyla onbeş adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

Ders yükleri

MADDE 32 –(1) Öğrenci, tez çalışmasına kayıt yaptırdığı dönem başından itibaren, her yarıyıl tez çalışmasına ve danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Uzmanlık alan dersi kredisiz olup Senato esasları doğrultusunda yürütülür.

(2) Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlarından ders seçilebilir. Ayrıca danışman ve program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en çok iki ders seçilebilir. Diğer yüksek öğrenim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin eğitim-öğretim programlarında açılmamış olması esastır. Bu derslerde en düşük başarı notu BB olmalıdır.

(3) Danışman önerisiyle kredisiz olarak lisans dersleri de alınabilir.

(4) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az 24 kredilik dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçme koşulları Senato esasları ile belirlenir.

Süre

MADDE 33 –(1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır. En az iki yarıyılı tez süresi olmak üzere doktora programı en erken beş yarıyıldan tamamlanabilir.

(2) Öğrencinin birinci ve ikinci yarıyılların her birinde en az altı kredilik ders alması zorunludur. Ağırlıklı genel not ortalaması ikinci yarıyıl sonunda 2.50'den, üçüncü yarıyıl sonunda 2.75'ten az olan öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişiği kesilir.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarı ile tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre sonunda kredili derslerini başarı ile tamamlayamayan ve/veya en az 3.00 ağırlıklı genel not ortalamasını tutturamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez çalışmasına başlayan ancak birinci fıkrada belirtilen süre içinde tamamlayamayan öğrenciye, danışmanın ve ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tezini tamamlaması için bir kerede en çok iki yarıyıl olmak üzere toplam dört yarıyıl ek süre verilebilir. Bu ek süre sonunda da tezini tamamlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(5) Öğrenim süresi içinde üst üste veya aralıklı olarak iki yarıyıl kayıt yenilemeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 34 –(1) Doktora programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve çalışma konuları Senato esasları çerçevesinde ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(2) Doktora öğrencisi, çalışmak istediği tez konusu ve danışmanını belirten bir dilekçe ile program yürütme kuruluna başvurur. Program yürütme kurulu, danışmanın onayını alarak, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı görüşü ile birlikte ilgili enstitü yönetim kuruluna sunar. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışman atanması, ders kayıt süresinin başlangıç tarihine kadar tamamlanmalıdır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda eş danışman; danışman önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu tarafından atanır.

(3) Danışman veya danışmanlar Üniversitede görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilir. Ayrıca danışmanın önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor unvanına sahip uzmanlar da eş danışman olarak atanabilir.

(4) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine danışman öğretim üyelerinin, program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Danışman değişikliğinde yeni danışmanın onayı da aranır.

Yeterlik sınavı

MADDE 35 –(1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyıllarının son aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır. Kredilerini tamamlayan, ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan ve yabancı dil koşulunu sağlayan öğrenci yeterlik sınavı için başvurabilir. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci, yeterlik sınavına girmek istediğini belirten bir dilekçeyi danışmanının uygun görüşüyle akademik takvimde ilan edilen süre içerisinde enstitü müdürlüğüne verir.

(3) Yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Yeterlik sınavları doktora yeterlik komitesi tarafından Senato esaslarına göre düzenlenir ve yürütülür.

Tez izleme komitesi

MADDE 36 –(1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede danışmandan başka ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı veya program akademik kurulu içinden ve dışından birer üye yer alır. Eş danışman isterse komite üyesi olarak görev almaksızın toplantılara izleyici olarak katılabilir.

(3) Eş danışmanın tez izleme komite üyesi olması durumunda komite, en az üçü öğretim üyesi olmak üzere beş üyeden oluşur. Bu durumda en çok iki komite üyesi yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir.

(4) Danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 37 –(1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak tez izleme komitesine sunar, bundan sonraki yirmi gün içerisinde de komite önünde sözlü olarak savunur. Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen ve/veya savunma yapmayan öğrenci, tez önerisi reddedilen öğrenci olarak değerlendirilir ve bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurallar uygulanır.

(2) Savunmayı değerlendiren tez izleme komitesi, oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul veya ret kararı verir ve karar bir tutanak ile üç gün içinde program yürütme kurulu aracılığı ile enstitüye bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir tez izleme komitesi seçilebilir. Programa aynı danışmanla fakat yeni bir tez konusu ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin izlenmesi

MADDE 38 –(1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, enstitü müdürlüğünün çağrısı ile yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az yirmi gün önce komite üyelerine ve enstitü müdürlüğüne tez çalışmasının gelişmesi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu tez izleme komitesi toplantılarında savunur. Bu raporda tez konusu ile ilgili yaptığı çalışmaları ve yapacağı çalışma planını belirtir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla program yürütme kurulu aracılığı ile enstitü müdürlüğüne bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 39 –(1) Öğrenci Senatonun belirlediği tez yazma kılavuzu esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini danışmanının görüşü ile birlikte enstitüye teslim eder.

(2) Doktora tez jürisi, ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş üyeden oluşur. En çok bir jüri üyesi yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor

unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir. Enstitü yönetim kurulu, ayrıca birisi Üniversiteden, diğeri ise başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerinden olmak üzere iki yedek üye seçer.

(3) İkinci danışmanın jüri üyesi olması durumunda tez jürisi, en az beşi Üniversite öğretim üyesi olan yedi üyeden oluşur.

(4) Kesin zorunluluklar nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne bildirirler.

(5) İlgili enstitü, tezi iki hafta süre ile incelemeye tabi tutar ve bunu Rektörlüğe, fakültelere ve diğere enstitülere ilan edilmek üzere duyurur. Bu süre içinde gelen tezle ilgili yazılı görüşler enstitü müdürlüğüne jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(6) Jüri üyeleri adayın sunduğu doktora tezini, bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek tez hakkında hazırladıkları kişisel raporları, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yirmibir gün içinde enstitü müdürlüğüne verirler. Bu süre sonunda raporunu teslim etmeyen jüri üyelerinin yerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Doktora tez sınavının tarihi ve yeri danışmanın önerisi gözetilerek enstitülerce belirlenir, jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir. Tez sınavı 60–120 dakika arasında olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı herkese açık olup, öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

(8) Tez sınavından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak toplanır, tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Ayrıca doktora tezini ve sınavı değerlendiren bir ortak rapor düzenler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyelerinin görüşleri ile diğere jüri üyelerince bu görüşlere verilen cevaplar da bu raporda yer alır.

(9) Jüri tarafından program yürütme kuruluna iletilen ortak rapor ve tutanak, program yürütme kurulu başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(10) Doktora tezini tamamlayan öğrenci tezini teslim ederken, doktora tezinden hazırlanmış Türkçe bir makaleyi de tezi ile birlikte sunar. Makalenin yazılması ve değerlendirilmesi ile ilgili hususlar Senato esasları ile belirlenir.

Doktora diploması

MADDE 40 –(1) Tez sınavında başarılı olan ve diğere koşulları sağlayan öğrenci, Senatonun belirlediği tez yazma kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş üç kopya doktora tezini ve tezin iki elektronik kopyasını sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte ilgili enstitüye teslim eder. Enstitü yönetim kurulu tarafından jüri raporları doğrultusunda kabul edilen ve tezi biçim yönünden uygun bulunan öğrenci doktor ünvanı almaya hak kazanır. Adayın, diplomaya hak kazandığı tarih, doktoranın ilgili enstitü yönetim kurulunda kabul edildiği tarihtir.

(2) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) Doktor ünvanının Senato tarafından verildiği tarihten itibaren bir ay içinde tezini teslim etmeyen öğrenci, geçerli mazeretini bildiren bir dilekçeyle enstitü müdürlüğüne başvurarak en çok bir aylık ek süre talep edebilir. Ek süre sonunda da tezini teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 41 –(1) Sanatta yeterlik programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapmayı ve sanat dalında yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmayı ve öğrencinin kendi disiplini içerisindeki temel konularda yeterlik sahibi olmasını amaçlar. Sanatta yeterlik programı sonunda hazırlanacak tezin ve birlikte sunulacak olan uygulamalı çalışmaların (sergi, bireysel icra, gösteri, temsil ve benzeri çalışmalar);

- a) Sanat dalına yenilik getirme,
- b) Yeni bir sanatsal yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir sanatsal yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 24 krediden az olmamak koşuluyla en az sekiz adet ders, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenciler için en az 45 kredilik onbeş adet ders, proje, sergi, resital, konser, gösteri, temsil ve benzeri uygulamalar ile ön yeterlik sınavı, tez önerisi, tez ve uygulama çalışmalarından oluşur.

Ders yükleri

MADDE 42 –(1) Öğrenci, tez çalışmasına kayıt yaptırdığı dönem başından itibaren, her yarıyıl tez çalışmasına ve danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Uzmanlık alan dersi kredisiz olup Senato esasları doğrultusunda yürütülür.

(2) Öğrenci, kredilerinin en az yarısını bağlı olduğu lisansüstü programından almalıdır. Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlarından ders seçilebilir. Ayrıca danışman ve program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en çok iki ders seçilebilir. Diğer yüksek öğrenim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin eğitim-öğretim programlarında açılmamış olması esastır. Bu derslerde en düşük başarı notu BB olmalıdır.

(3) Danışman önerisiyle, daha önce alınmamış olma koşulu ile kredisiz olarak lisans dersleri de alınabilir.

(4) Sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az 24 kredilik dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçme koşulları Senato esasları ile belirlenir.

Süre

MADDE 43 –(1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır. En az iki yarıyılı tez ve uygulamalı çalışmaların süresi olmak üzere sanatta yeterlik programı en erken beş yarıyıldan tamamlanabilir.

(2) Öğrencinin birinci ve ikinci yarıyılların her birinde en az altı kredilik ders alması zorunludur. Ağırlıklı genel not ortalaması ikinci yarıyıl sonunda 2.50'den, üçüncü yarıyıl sonunda 2.75'ten az olan öğrencilerin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(3) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarı ile tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre sonunda kredili derslerini başarı ile tamamlayamayan ve/veya en az 3.00 ağırlıklı genel not

ortalamasını tutturamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez çalışmasına başlayan ancak tez ve sergi, proje, resital, konser, temsil ve benzeri uygulama çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen süre içinde tamamlayamayan öğrenciye, danışmanının ve ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tezini ve sergi, proje, resital, konser, temsil, gösteri ve benzeri uygulama çalışmalarını jüri önünde savunması için bir kereden en çok iki yarıyıl olmak üzere toplam dört yarıyıl ek süre verilebilir. Bu ek süre sonunda da tezini tamamlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(5) Öğrenim süresi içinde üst üste veya aralıklı olarak iki yarıyıl kayıt yenilemeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 44 –(1) Sanatta yeterlik programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve çalışma konuları Senato esasları çerçevesinde ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(2) Sanatta yeterlik öğrencisi, çalışmak istediği tez konusu ve danışmanını belirten bir dilekçe ile program yürütme kuruluna başvurur. Program yürütme kurulu, danışmanın onayını alarak, enstitü anasanat dalı başkanı görüşü ile birlikte ilgili enstitü yönetim kuruluna sunar. Danışman enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışman atanması, ders kayıt süresinin başlangıç tarihine kadar tamamlanmalıdır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda eş danışman; danışmanın önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anasanat dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu tarafından atanır.

(3) Danışman veya danışmanlar Üniversitede görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilir. İlgili enstitü anasanat dalında yeterli sayıda öğretim üyesi yok ise, doktora veya sanatta yeterlik unvanı aldıktan sonra en az üç yıl çalışmış öğretim görevlileri de danışman olarak atanabilir. Ayrıca danışmanın önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor veya sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlar da eş danışman olarak atanabilir.

(4) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine danışman öğretim üyelerinin, program yürütme kurulunun ve enstitü anasanat dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

Ön yeterlik sınavı

MADDE 45 –(1) Ön yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Ön yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyıllarının son aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır. Kredilerini tamamlayan, ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan ve yabancı dil koşulunu sağlayan öğrenci ön yeterlik sınavı için başvurabilir. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar ön yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci, ön yeterlik sınavına girmek istediğini belirten bir dilekçeyi danışmanının uygun görüşüyle akademik takvimde ilan edilen süre içerisinde enstitü müdürlüğüne verir.

(3) Ön yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır. Ön yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıl da tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin yüksek öğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Sanatta ön yeterlik sınavları sanatta ön yeterlik komitesi tarafından Senato esaslarına göre düzenlenir ve yürütülür.

Tez izleme komitesi

MADDE 46 –(1) Sanatta ön yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun ve enstitü anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. İlgili enstitü anasanat dalında yeterli sayıda öğretim üyesi yok ise, doktora veya sanatta yeterlik unvanı aldıktan sonra en az üç yıl çalışmış öğretim görevlileri de komitede yer alabilirler. Komitede danışmandan başka ilgili enstitü anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İki danışmanlı tezlerde eş danışman isterse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Eş danışmanın tez izleme komitesinde resmi olarak yer alması durumunda tez izleme komitesi beş öğretim üyesinden oluşturulur. Bu komitedeki iki öğretim üyesi ilgili enstitü anasanat dalı dışından olmalıdır.

(4) Danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 47 –(1) Ön yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak tez izleme komitesine sunar, bundan sonraki yirmi gün içerisinde de komite önünde sözlü olarak savunur. Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen ve/veya savunma yapmayan öğrenci, tez önerisi reddedilen öğrenci olarak değerlendirilir ve bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurallar uygulanır.

(2) Savunmayı değerlendiren tez izleme komitesi, oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul veya ret kararı verir ve karar bir tutanak ile üç gün içinde program yürütme kurulu aracılığı ile enstitüye bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anasanat dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir tez izleme komitesi seçilebilir. Programa aynı danışmanla fakat yeni bir tez konusu ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik tezinin izlenmesi

MADDE 48 –(1) Tez ve uygulama önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, enstitü müdürlüğünün çağrısı ile yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az yirmi gün önce komite üyelerine ve enstitü müdürlüğüne tez çalışmasının gelişmesi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu tez izleme komitesi toplantılarında savunur. Bu raporda tez konusu ile ilgili yaptığı çalışmaları ve yapacağı çalışma planını belirtir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla program yürütme kurulu aracılığı ile enstitü müdürlüğüne bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik tezinin sonuçlandırılması

MADDE 49 –(1) Öğrenci Senatonun belirlediği tez yazma kılavuzu esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini danışmanın görüşü ile birlikte enstitüye teslim eder.

(2) Sanatta yeterlik ve uygulama jürisi, ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme

komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş üyeden oluşur. En çok bir jüri üyesi yüksek öğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir. Enstitü yönetim kurulu, ayrıca birisi Üniversiteden ve diğeri ise Üniversite dışındaki bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerinden olmak üzere iki yedek üye seçer.

(3) Eş danışmanın jüri üyesi olması durumunda tez jürisi, en az beşi Üniversite öğretim üyesi olan yedi üyeden oluşur.

(4) Kesin zorunluluklar nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne bildirirler.

(5) İlgili enstitü, tezi iki hafta süre ile incelemeye tabi tutar ve bunu Rektörlüğe, fakültelere ve diğer enstitülere ilan edilmek üzere duyurur. Bu süre içinde gelen teze ilgili yazılı görüşler enstitü müdürlüğü tarafından jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(6) Jüri üyeleri adayın sunduğu sanatta yeterlik tezini bilimsel, sanatsal ve biçimsel yönden inceleyerek tez hakkında hazırladıkları kişisel raporları, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yirmibir gün içinde enstitü müdürlüğüne verirler. Bu süre sonunda raporunu teslim etmeyen jüri üyelerinin yerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sanatta yeterlik tez sınavının tarihi ve yeri danışmanın önerisi gözetilerek enstitülerce belirlenir, jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir. Tez sınavı 60–120 dakika arasında olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı herkese açık olup, öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

(8) Tez ve uygulama sınavının tamamlanmasından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak toplanır, tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Ayrıca sanatta yeterlik tezini ve sınavı değerlendiren bir ortak rapor düzenler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyelerinin görüşleri ile diğer jüri üyelerince bu görüşlere verilen cevaplar da bu raporda yer alır.

(9) Jüri tarafından program yürütme kuruluna iletilen ortak rapor ve tutanak, program yürütme kurulu başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 50 –(1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, Senatonun belirlediği tez yazma kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş üç kopya sanatta yeterlik tezini ve tezin iki elektronik kopyasını sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte ilgili enstitüye teslim eder. Enstitü yönetim kurulu tarafından tezi biçim yönünden uygun bulunan öğrenciye sanat dalının özelliğine göre Senato tarafından doktora eşdeğer bir unvan verilir. Diplomaya hak kazanılan tarih, sanatta yeterliğin ilgili enstitü yönetim kurulunda kabul edildiği tarihtir.

(2) Bir ay içinde tezini teslim etmeyen öğrenci, geçerli mazeretini bildiren bir dilekçeyle enstitü müdürlüğüne başvurarak en çok bir aylık ek süre talep edebilir. Ek süre sonunda da tezini teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(3) Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 51 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılmış olan 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği ve 19/1/2000 tarihli ve 23938 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Teknik Üniversitesi Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 52 –(1) 6/3/2002 tarihli ve 24687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak hükümleri

GEÇİCİ MADDE –(1) Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına devam eden öğrencilere bu Yönetmeliğin 52 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılan eski Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) 2006-2007 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılından itibaren doktora yeterlik/sanatta ön yeterlik sınavları bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Yürürlük

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik 2006–2007 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.